

سلسله کتاب‌های

طواشع

سخنرانی‌های ایراد شده در مراسم یادمانی

آقای وحید گرجی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سلسله کتاب‌های

طوافِ شمع

سخنرانی‌های ایراد شده در مراسم یادمانی

آقای وحید گرجی

تهیه و تنظیم: بنیاد نخبگان استان کهگیلویه و بویراحمد با همکاری

دفتر الگوسازی و تکریم بنیاد ملی نخبگان

آذر ماه ۱۳۹۷

«فهرست»

- ۶..... دیباچه
- ۹..... تکریم و اُگوسازی بخش مهمی از وظایف بنیاد ملی نخبگان
- ۱۴..... تعامل صنعت با دانشگاه راز پیشرفت کشورهای توسعه یافته
- ۲۲..... شکل‌گیری دهکده‌ی گیاهان داروئی در استان
- ۲۹..... ضرورت هدایت پایان‌نامه‌های دانشگاهی به سمت نیاز صنعت
- ۴۱..... زندگی فرد نخبه‌ی اثرگذار به مثابه هنر
- ۴۷..... استان کهگیلویه و بویراحمد، محل تلاقی چهار ناحیه‌ی رویشی بزرگ جهان
- ۵۸..... سخنرانی آقای گرجی در پایان مراسم
- ۷۰..... ضمائم
- ۷۱..... زندگینامه‌ی آقای وحید گرجی
- ۷۴..... متن ارج‌نامه قائم مقام رئیس بنیاد ملی نخبگان به همایش (دکتر محمود سعادت)
- ۷۵..... نکوداشت آقای وحید گرجی به روایت تصویر

«دیباچه»

تکریم و نکوداشت از مقام علمی، فرهنگی، ادبی و هنری بزرگان، مشاهیر، سرآمدان و نخبگان هر جامعه بیش از آن که مایه سرور و خوشنودی ایشان باشد، فخر و غرور سایر افراد جامعه را به دنبال دارد، چرا که مردم همواره قهرمانان و اسطوره‌های خود را دوست دارند، به آنان عشق می‌ورزند و بسیاری از آمال و آرزوهای خود را در ایشان جستجو می‌کنند.

این البته در سطح عموم جامعه امری مطلوب است و نشان از قدرشناسی مردم نسبت به بزرگان خود دارد. اما اگر هدف از تکریم چهره‌های علمی کشور علاوه بر ارضای حس غرور ملی، الگوسازی برای جوانان بخصوص مستعدین برتری باشد که دارای ظرفیتهای علمی بیشتری هستند، آنگاه برگزاری این گونه آیین‌ها کاری به مراتب دشوارتر می‌شود و برنامه‌ریزی‌های دقیق‌تر و علمی‌تری را می‌طلبد، چرا که برای معرفی مشاهیر و سرآمدان به نسل‌های جوان باید به افکار علمی و آثار به جای مانده از ایشان - بخصوص شاگردان و تألیفات آن‌ها - پرداخت و نیز نقش آن‌ها را در ایجاد و یا رشد و تعالی شاخه تخصصی‌شان شناساند.

البته تکریم از دانشمندان ممکن است به نقد آثار علمی آنها نیز بیانجامد که خود موجب بالندگی و پویایی در نسل جوان محقق و پژوهشگر می‌شود. مهم‌تر از همه این‌ها، منش زندگی و سلوک اخلاقی این افراد است که در الگوسازی رفتار نخبگی بین جوانان بسیار مؤثر است. در همین رابطه شاید تشبیه شمع به مشاهیر و سرآمدان علم و ادب تشبیه مناسبی باشد. می‌دانیم شمع

در ادبیات عرفانی ما جایگاه ویژه‌ای دارد. شمع با چراغ، لامپ و فانوس تفاوت اساسی دارد. درست است که همه‌ی آن‌ها نور می‌دهند و روشنایی می‌آفرینند و آن را بی‌محبا به اطرافیان می‌بخشند، لکن روشنایی شمع طوری دیگر است. شمع نور را با عشق و حرارت به عاشقان هبه می‌کند و خود در گرو این نورافشانی به فنا و بقا می‌رسد و این گونه، مقام عاشق و غالب را کسب می‌کند. آنطور که عطار نیشابوری می‌فرماید:

پَر زَنان در پَر تو مطلوب شد

شمع غالب گشت و او مغلوب شد

* * *

آری به زعم عاقلان و عاشقان، الگوهای راستین جامعه که موجب اعتلا و ارتقای کشور می‌شوند، چون شمع می‌سوزند و حرارت همراه با نور و روشنایی را به ارمغان می‌آورند، اما ای دریغ که گاه مقام و منزلت آنها از شمار دید چشم و خرد خارج می‌شود و ایشان آن‌چنان که باید و شاید مورد توجه قرار نمی‌گیرند که به واسطه آن، آفت و ضرری بزرگ متوجه کشور و نسل‌های آتی آن می‌شود. در این میان دریغ بزرگتر آن است که اغلب این افراد از اعماق تاریخ تا شخصیت‌های علمی معاصر بیش از آن که مورد توجه ما قرار گیرند، توسط بیگانگان شناسایی شده و از انباشت علم و تجربه ایشان به رایگان و بیشتر اوقات بدون ذکر نامی از آنها و کشور آنها بهره برده می‌شود. اینجاست که باید از قول ملک الشعراء بهار گفت:

در طواف شمع می گفت این سخن پروانه‌ای

سوختم زین آشنایان، ای خوشا بیگانه‌ای

* * *

با توجه به شرحی که گذشت و برای جبران اندکی از مافات، معاونت فرهنگی بنیاد ملی نخبگان با همکاری بنیادهای نخبگان استانی در نظر دارد با برگزاری سلسله نشست‌های تکریمی به معرفی برخی از مشاهیر معاصر و گذشته کشور بپردازد و شرح مکتوب مجالس برگزار شده را تحت عنوان کتابهای **طَوَافِ شَمَع** به حاضران عرضه دارد.

این مجلد از مجموعه کتابهای **طَوَافِ شَمَع** به گزارش تشریحی از برگزاری مراسم یادمانی از کارآفرین برتر و سرآمد حوزه گیاهان دارویی و موسس شرکت دارویی زردبند در استان کهگیلویه و بویراحمد، **آقای وحید گرجی** اختصاص دارد. این مراسم در روز چهارشنبه ۱۷ مرداد ماه ۱۳۹۷ به پاس سال‌ها تلاش علمی، پژوهشی و عملی این استاد برجسته و به همت بنیاد نخبگان استان کهگیلویه و بویراحمد و با حضور بیش از ۱۵۰ نفر از مستعدین برتر، دانشجویان، دانش‌آموزان، داروسازان و مسئولان استانی در سالن همایش‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یاسوج برگزار گردید. امید است مطالب این کتاب که مجموعه‌ی سخنرانی‌های آن مراسم است، مورد استفاده‌ی شما خواننده‌ی فرهیخته قرار گیرد و ما را از نظرات اصلاحی بهره‌مند سازید.

معاونت فرهنگی بنیاد ملی نخبگان

دفتر آگوسازی و تکریم نخبگان

* دکتر سید حمدالله آکوآنی

تکریم و الگوسازی بخش مهمی از وظایف بنیاد ملی نخبگان

بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين؛ إنه خير ناصرٍ و مُعين. عرض سلام، ادب و احترام دارم به محضر یکایک عزیزان حاضر در جلسه‌ی امروز، همایش تکریم و الگوسازی از استاد مجیدگرگی سرآمد حوزه‌ی گیاهان دارویی که این مراسم امروز به یمن خدمات ایشان و به منظور تکریم از خدمات ایشان برگزار شده است. عرض خیرمقدم دارم خدمت همه‌ی عزیزان، دانش‌آموزان عزیز، دانشجویان مستعد حاضر در جلسه، مخترعان، فعالان صنعت به‌ویژه حوزه‌ی گیاهان دارویی، مدیران و اعضای شرکت‌های دانش‌بنیان، داروسازان عزیز حاضر در جلسه‌ی ما، اعضای شورای علمی بنیاد نخبگان استان که لطف کردند در جمع ما حاضر شدند.

به‌رسم مهمان‌نوازی، خیرمقدم ویژه عرض می‌کنم خدمت جناب آقای دکتر محسن شاهرضایی مدیرکل محترم الگوسازی و تکریم بنیاد ملی نخبگان،

جناب آقای دکتر شریف رئیس محترم بنیاد نخبگان استان فارس و مسئول محترم پهنه‌ی جنوب بنیاد ملی نخبگان؛ خیرمقدم عرض می‌کنم خدمت مهمانان ارجمند استانی، مدیران ارشد و مدیران کل ادارات و نهادها به‌خصوص جناب آقای دکتر عریان ریاست محترم دانشگاه یاسوج و عضو شورای علمی بنیاد نخبگان استان، جناب آقای دکتر موسایی ریاست محترم دانشگاه جامع علمی کاربردی استان کهگیلویه و بویراحمد، جناب آقای کیانی مسئول محترم و رئیس محترم اتاق بازرگانی استان و همه‌ی عزیزانی که در جلسه حضور دارند.

تشکر ویژه دارم از همه‌ی همکاران در اتاق بازرگانی ک-ه انصافاً لطف کردند ما را در برگزاری این مراسم یاری کردند. از جناب آقای گرجی هم سپاسگزارم که پیشنهاد مشترک اتاق بازرگانی استان را و بنیاد نخبگان را پذیرفتند که این مراسم در مورد ایشان برگزار بشود.

من دو نکته را عرض می‌کنم و به هر حال ادامه‌ی برنامه را در خدمتتان هستیم و چون وقت من کم هست در حد پنج دقیقه؛ نکته‌ی اول این است که تکریم و الگوسازی بخشی از وظایف بنیاد ملی نخبگان هست با هدف تکریم و

تقدیر از کسانی که در حوزه‌های مختلف فعال هستند به منظور فرهنگ‌سازی و قدردانی از زحمات این عزیزان؛ این مراسمی که امروز خدمتتان هستیم اولین مراسم تکریم و آگوسازی هست که بنیاد استان برگزار می‌کند. این مراسم اولین هست و ما ان شاء الله تا پایان سال برنامه‌های دیگری را هم داریم.

استان ما در حوزه‌های مختلف دارای ظرفیت‌های گسترده هست و چهره‌های برجسته‌ای را در سطح ملی و استانی دارد که همه‌ی دوستان نیز مستحضر هستند و نیازی نیست که من از آن‌ها به هر حال نام ببرم، در استان‌های هم‌جوار، در تهران و در خود استان؛ بنیاد نخبگان استان برنامه دارد که ان شاء الله تا پایان امسال دو برنامه‌ی دیگر هم یکی در سطح استانی و یکی در سطح ملی ان شاء الله برگزار بکند، بنابراین این اولین برنامه‌ی ما هست ولی آخرین نیست. برای برگزاری این برنامه‌ها من دست یاری به سمت همه‌ی حوزه‌های مختلف اقتصادی، علمی و فرهنگی به هر حال دراز می‌کنم و ان شاء الله با مساعدت و با کمک همه‌ی عزیزان بتوانیم مراسم‌هایی را در خور شأن سرآمدان استان در حوزه‌های مختلف برگزار بکنیم.

نکته‌ی دوّم این است که به هر حال ما برای بنیاد نُخبگان استان در سال جاری اولویّت‌هایی را مشخص کردیم در شورای علمی که من این‌ها را خدمت عزیزان عرض می‌کنم. یکی از اولویّت‌های مهمی که عمدتاً هم در جهت کمک به توسعه‌ی اقتصادی استان است، شناسایی افراد علاقه‌مند به راه‌اندازی شرکت‌های دانش‌بنیان هست که این کار را ما شروع کردیم، مذاکراتی را انجام دادیم و دوستان دارند کار می‌کنند و امیدواریم تا آخر امسال إن شاء الله بر شمار شرکت‌های دانش‌بنیان استان از وضع موجود به اصطلاح بهبود پیدا بکند، الان ما چهارتا داریم و در استان رتبه‌ی آخر هستیم که امیدواریم این بهبود پیدا بکند.

دوّم، راه‌اندازی جوایز علمی و پژوهشی با نام مشاهیر و صنعتگران و صنایع استان هست که ما همین امروز و قبل از جلسه هم به جناب آقای گرجی هم پیشنهاد دادیم که جناب آقای گرجی هم موافقت کردند، إن شاء الله اعلام هم می‌کنند. اوّلین جایزه را به نام جایزه‌ی علمی و پژوهشی زروند راه‌اندازی می‌کنیم که البته ما این پیشنهاد را مدیون جناب آقای دکتر شریف هستیم؛ این

تکریم و اُلگوسازی بخش مهمی از وظایف بنیاد ملی نخبگان

کار را در استان فارس انجام دادند. إن شاء الله ما در استان خودمان هم این را راه اندازی می کنیم که جزئیاتش را اطلاع رسانی خواهیم کرد.

من مجدداً از همه ی عزیزان عذرخواهی می کنم که نتوانستم اسم همه

را نام ببرم و تشکر می کنم که لطف کردند و در این جلسه حضور پیدا کردند.

* مهندس جبار کیانی پور

تعامل صنعت با دانشگاه راز پیشرفت کشورهای توسعه یافته

به نام خداوند دانا و توانا، خداوندی که به ما دانایی بخشید تا توانا باشیم. خیر مقدم عرض می‌کنم خدمت حضار گرامی خانم‌ها، آقایان، دانش‌آموزان، دانشجویان، اساتید محترم دانشگاه، ارجمندان، فرهیختگان، فعالان محترم اقتصادی، مدیران محترم دولتی و بخش خصوصی، سرآمد مدیران دانشگاهی، سرور ارجمندم جناب آقای دکتر عربان و همچنین مهمانان ویژه برنامه که امروز ما در واقع میزبان‌شان هستیم، دکتر شاهرضایی عزیز، دکتر شریف و به‌ویژه جناب آقای دکتر مقدم نماینده محترم مقام معظم رهبری در استان و همچنین تشکر ویژه از برادر ارجمندم جناب آقای دکتر ذوالعدل که زحمت این برنامه را چه زیبا و چه شیوا کشیدند.

جا دارد که خیر مقدم عرض کنم خدمت جناب آقای دکتر گوهرگانی معاونت محترم اقتصادی جناب آقای استاندار و جناب آقای مهندس دیودیده

مدیرکل محترم صنعت و معدن استان؛ لازم می‌دانم تبریک بگویم و خیرمقدم بگویم حضور خبرنگاران و اصحاب رسانه را که امروز و این هفته، هفته‌ی خبرنگار است. عزیزان سخت کوشی که بدون مُزد و مواجب و با کمترین هزینه‌ها راه‌های پیشگیری را با اطلاع‌رسانی به موقع در واقع پیشگیری از فساد و عدم شفافیت را به مردم عزیزمان عرضه می‌کنند. اگر نبودند این عزیزان و اگر نبودند این بخش اساسی را که دموکراسی را هم در کشور تضمین می‌کند شاید امروز شرایط این‌چنینی هم نداشتیم. لازم است که از این عزیزان تجلیل کنیم و به افتخارشان یک دست محکم بزنید. (تشویق حضار)

حضار گرامی! باید به استحضار برسانم که امروز ما در استان شاهد تحولات بسیار زیبایی در حوزه‌ی صنعت و دانشگاه هستیم. بدون شک این روزها در استان، روزهای تاریخی خواهند بود برای این که جرّقه‌ی در واقع ارتباط صنعت با دانشگاه عملاً در این چند مدّت گذاشته و در طول این روزها زده شده است.

به ویژه تشکر و قدردانی می‌کنم از برادر ارجمندم جناب آقای دکتر آکوانی که واقعاً تلاش کردند و به هر حال پیگیری کردند که ارتباطی ملموس و عملیاتی میان بخش خصوصی و نُخبگان استان و کشور برقرار شود. اتاق بازرگانی در سراسر کشور استراتژی‌اش این هست که رویکرد جدیدی را در واقع تعریف کند. رویکردی که سال‌های سال است صنعت ما و تولید ما به واسطه‌ی نبودش در کشور، آسیب دیده است و ما مفتخر هستیم که در طول یکی، دو، سه ماه گذشته هم با بنیاد نُخبگان و هم با پارک علم و فناوری و هم با وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی و جلسه‌ی بسیار خوبی را واقعاً با پیشران این موضوع که دانشگاه است و سرور گرامی‌مان جناب آقای دکتر عریان که واقعاً رهبری این پیشرانی را به عهده دارد، برگزار کردیم که امیدواریم که به زودی زود ان شاء الله تفاهم‌نامه‌ای در واقع میان دانشگاه و اتاق بازرگانی هم به هر حال امضاء بشود و ابلاغ بشود.

ما در حوزه‌ی صنعت و در حوزه‌ی کشاورزی و بازرگانی در اتاق بازرگانی به این باور رسیده‌ایم و این هم حاصل به هر حال مطالعات فراوان و

استفاده از ظرفیت‌های بین‌المللی است که می‌بایست در واقع صنعت درون دانشگاه باشد و جای تشکّل‌های بخش خصوصی و گُرسی‌های تشکّل‌های بخش خصوصی هم در اختیار در واقع اندیشمندان دانشگاهی باشد. دنیا بدون تعامل بین بخش صنعت و دانشگاه هرگز و هرگز به پیشرفت نرسیده است. تجربه‌های بسیار بسیار فراوانی داریم؛ در کنار ما وقتی به اقتصاد ترکیه نگاه می‌کنیم، به ارتباط اتاق بازرگانی ترکیه با دولت و دانشگاه اتاق بازرگانی (QBB) به هر حال می‌نگریم می‌بینیم که چه قدر عناصر توانمندی از درون دانشگاه‌ها و درون صنعت به واحدهای صنعتی معرفی می‌شود که ما امروز نتیجه‌ی این نبود و کمبود را در زمین گیر شدن بنگاه‌های تولیدیمان با حضور در شهرک‌های صنعتی و غیرصنعتی می‌بینیم؛ پس برای ما در بخش خصوصی واقعاً ارتباط اُرگانیک با این برنامه و سیستماتیک با این نهادها و بنیادها یک امر ضروری و واجبی است و هیچ‌گونه مَنّتی بخش خصوصی برای برگزاری این‌گونه رویدادها نداشته و ندارد بلکه استقبال می‌کند که من خدمت آقای دکتر عریان عرض کردم من بعد همیشه درون کمیسیون‌های تخصصی اتاق بازرگانی، دانشگاه‌ها هم باید حضور

داشته باشند آن هم با توجّه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌هایی که ما در استان داریم. ما در تفاهم‌نامه‌هایمان داریم اعطای بورس تحصیلی، اعطای کمک‌های تحصیلی به پایان‌نامه‌ها، ایجاد رویدادهای اقتصادی و مواردی که در تفاهم‌نامه هست که از حوصله‌ی این بحث خارج است و در صورت لزوم ما خدمتان ارائه می‌دهیم.

و اما چرا تکریم از مردی که در جوانی تا به حال زندگی را برای آبادانی و توسعه‌ی این استان وقف کرده است؟ بزرگ‌مردی که بدون هیچ ادّعایی و یا تلاش برای رسیدن به تریونی در این مملکتی که همه به دنبال تریون هستند، به این کار شرافتمندانه مشغول هستند. جناب آقای گرجی! من در دوره‌ی گذشته‌ی اتاق خدمت ایشان رسیدم و از ایشان تمنا کردم که حضور شما در اتاق بازرگانی و در هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی برای استان یک نعمت هست و یک محبّت و من تقاضا می‌کنم علی‌رغم تمام گرفتاری‌هایی که دارید حتماً ما را یاری کنید و مثل بقیه‌ی کارهایشان با آغوش باز پذیرفت و امروز

افتخار حضور در هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی و همچنین رئیس کمیسیون صنعت اتاق را برعهده دارند.

دوستان عزیز فراموش نکردیم زنده یاد بهمن بیگی فرمود: «مردمان این استان آن قدر پای در رکاب فشردند و آن قدر دست بر ماشه بُردند تا از دهستانی، استانی ساختند.» خاطره‌ی هشت سال دفاع مقدس در یک جنگ نابرابر برای همه‌ی شما همیشه زنده است. شهیدان گلگون کفنی که با خون خودشان تضمین کردند تمامیت ارضی این کشور را و چه پیکارهایی انجام شد تا این مملکت از دشمنی این همه به هر حال دشمنان جفاکار مصون ماند.

کارهای بزرگی که در تاریخ بزرگان ما و پیشینیان ما ثبت شده است. امروز ما باید چه کاری انجام بدهیم؟ آیا می‌توانیم یک تعریفی از این تکریم داشته باشیم که امروز آنانی که در عرصه‌ی صنعت این کشور، در عرصه‌ی اقتصاد این کشور در یک جنگ نابرابر با دشمن، طعم محصولات زیبا و خوشمزه‌ی این کشور را به درون ذائقه‌ی تک تک مردم دنیا می‌چشانند و در واقع نام نظام جمهوری اسلامی و اقتدار ملت ایران را درون ذائقه‌ی مردم دنیا جای می‌دهند آیا کمتر از

آن رشادت‌هاست؟ مگر همه‌ی تلاش‌های ما برای این نیست که در عرصه‌ی بین‌المللی حضور فعال و قدرتمندانه داشته باشیم؟ چه بهتر از این که امروز شاهد محصولات دارویی و بهداشتی با پایه‌ی گیاهی در استانی هستیم که سراسر ظرفیت است و نبود کسی جز آقای گرجی و خانواده‌شان و مرحوم دکتر شریف که باید همین‌جا به روحشان درود بفرستیم که در واقع استارت این مجموعه‌ی زیبا را زدند که امروز ما افتخار این را داریم که استانمان را به برند «زردبند»، به برند «سینه‌ه» معرفی بکنیم.

دوستان عزیز در سراسر کشور ما اتاق‌های بازرگانی، فصل‌ها برای همدیگر کادو می‌فرستیم، کادوی محصولات استان. من محصولات برند سینه‌ه و زردبند را برای درواقع معرفی به سراسر استان‌ها فرستادم. یک‌روز در جلسه‌ی هیأت نمایندگان آقای دکتر سلطانی، نایب رئیس اتاق بازرگانی به من گفت: تو خیلی زرنگی؟ گفتیم: چرا، آقای دکتر؟ گفت: تو جایی را فتح کردی که ما دیدیم هیچ کاری نمی‌توانیم بکنیم. کجا را فتح کردم؟ گفت: تو با محصولات سینه‌ه و زردبند خانواده‌های ما را درواقع به نوعی با این محصولات نسبت به

استان کهگیلویه و بویراحمد علاقه‌مند کردی که ما ناچاریم کمک بکنیم. شک نداشته باشید وقتی تمام رویدادهای ملی و بین‌المللی برای بازدیدشان در سینه و زردبند هست، این افتخار بسیار بزرگی برای ما است.

من به طور ویژه از ایشان تشکر می‌کنم و مجدد ویژه از آقای دکتر گوهرگانی که امروز مسئولیت معاونت اقتصادی را دارند و تقاضا می‌کنم که همانند گذشته مثل زمان مدیرکل کشاورزی و بیشتر و بیشتر در کنار این حوزه باشند. عذرخواهی می‌کنم، مصلح شدم، خیلی ممنون. من سخنور نبودم و سخنرانی در جمع بزرگان دانشگاهی کار بسیار سختی است، انشاءالله که می‌بخشید. خیلی متشکرم.

* دکتر جعفر گوهرگانی

شکل گیری دهکده‌ی گیاهان داروئی در استان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وَ بِهٖ نَسْتَعِیْنُ. عرض سلام و ادب و

احترام دارم خدمت همه‌ی سروران گرامی، اساتید محترم، دانشجویان محترم، صنعتگران، سرمایه‌گذاران، اصحاب رسانه، به‌ویژه تبریک می‌گویم خدمتشان روز خبرنگار را به همه‌ی خبرنگاران و اصحاب رسانه‌ی عزیزی که در جلسه حضور دارند. حُب تقدیر و تشکر می‌کنم از بانیان جلسه؛ خوشبختانه یک تعاملی هم بوده بین صداوسیما و بنیاد نخبگان، اتاق بازرگانی، حُب قطع به یقین این تعامل سبب می‌شود ان‌شاءالله فرهنگ‌سازی بشود که جناب آقای گرجی عزیز آئین تکریم‌شان شاید باعث ترویج این فرهنگ در استان ما بشود که ما بتوانیم از سرمایه‌های موجودی‌مان به نحو احسن، هم حمایت کنیم، هم این که قدر این داشته‌ها را بدانیم و هم این که از توانمندی و تجارب در این سرمایه‌گذاری به نحو احسن در اقصی نقاط استان‌مان و دیگر مناطق کشورمان استفاده کنیم که

بتوانیم از دانش‌شان به نحو احسن بهره‌مند بشویم در راستای این که خُب فضاسازی کنیم از بابت ارزآوری، درآمدزائی، اشتغال‌زایی، تولید و قطع به یقین امروز که این عزیزان زحمت کشیدند که من تشکر می‌کنم از جناب آقای دکتر عُریان (رئیس دانشگاه یاسوج) و همکاران عزیزشان، جناب دکتر اکوانیان (رئیس بنیاد نخبگان استان) که با همکاری اتاق بازرگانی و دیگر عزیزانی که بانی این همایش شدند که بحث آیین تکریم و آیین تجلیل از مقام ارزشمند عزیزی که به نوعی سالیان متمادی با زحمات و مشقّات فراوانی در استان ما توانستند طیف عظیمی از افراد را گرد هم جمع کنند و نهایتاً با دانش خودشان آموزش و نهایتاً پیگیری‌های خودشان و مدیریت خوبی که داشتند یک مجموعه‌ای را هم بچرخانند و هم روزبه‌روز توسعه بدهند که خوشبختانه شاید جزء موارد نادر استان ما هست که در بازار فروش محصولات این شرکت یگه‌تازی می‌کند هم در اقصی نقاط کشورمان و حتی خارج از کشور که مایه‌ی فخر و مَباهات است.

قطع به یقین تجلیل از این بزرگوار، تجلیل از ارزش‌ها است، تجلیل از انسانیت است، تجلیل از تولید است، تجلیل از سرمایه‌گذاری است، تجلیل از

تفاهم است، تجلیل از اندیشه است و در نهایت این که ما با تجلیل از این بزرگوار و سایر عزیزانی که در این رسته‌ها و در این رشته‌ها می‌توانند کمک بکنند به مردم ما خُب می‌تواند یک فرهنگ‌سازی بکند که قطع به یقین این کاستی‌ها و این نگرانی‌هایی که به‌ویژه در بخش اشتغال داریم، در بخش تورم داریم، در بخش مسائل اقتصادی داریم تا حدود زیادی مرتفع بشود.

من به نوبه‌ی خودم از جناب آقای کیانی، از جناب آقای دکتر عریان، از جناب آقای دکتر اکوایان و از همه‌ی عزیزان، صدا و سیمای محترم تقدیر و تشکر می‌کنم. از همکاران خود جناب آقای گرجی هم که این فرصت را برای ایشان فراهم کردند گرچه تصمیم، سیاست‌گذاری، برنامه، ایده، اندیشه، اندیشه‌ی ایشان بود در زمان سرمایه‌گذاری ولی قطع به یقین همکاران عزیزشان، افرادی که با ایشان مرتبط هستند، صنعتگران به‌ویژه صنعت و معدن، خود کشاورزان، تولیدکنندگان، افرادی که در بحث فرآوری و تولید در این عرصه کار می‌کنند خُب این فرصت را هم برای آقای گرجی فراهم کردند که آن اندیشه و راهکاری که روز اول داشتند، استمرار داشته باشد آن هم با کیفیت

عالی؛ از همه‌ی عزیزانشان در شرکت‌های زردبند، سینره، حتی آسه و بانک‌هایی که مرتبط با بحث سرمایه‌گذاری بودند، صنعتی که در بحث سرمایه‌گذاری همکاری کردند و همه‌ی دستگاه‌های دولتی، خصوصی که همکاری داشتند با این بزرگان، از این بزرگواران هم بنده به نوبه‌ی خودم تقدیر و تشکر می‌کنم؛ امیدوارم که این روند استمرار داشته باشد. جناب آقای گرجی قطع به یقین تمام تلاششان این است که این صنعت و صنایع فرآوری وابسته به این صنعت ان‌شاءالله پویاتر بشود، کارآمدتر بشود، با کیفیت‌تر بشود. ما هم دوست داریم البته آقای گرجی را ما خیلی ارادت داریم و سالیان متمادی هم با ایشان رفاقت داریم ولی این فوت آخر کوزه‌گری‌شان را یاد مردم عزیز، سرمایه‌گذاران و عزیزانی که در استان علاقه‌مند هستند این فوت را هم یاد بدهد که ان‌شاءالله ما در جوار این صنعت، صنایع مشابه را داشته باشیم که به یاری خداوند هم رقابت خوبی کنند، هم رفاقت خوبی کنند و هم از این که قطع به یقین وابسته به یک صنعت نباشیم.

خُب به هر صورت آقای گرجی إن شاء الله که عُمرشان پاینده و مستدام باشد. قطع به یقین ایشان نیت‌شان این است که در این منطقه‌ی محروم خدمت بکند ولی بعداً شاید فرزند ایشان یا عزیزانی که به اصطلاح متعلق به ایشان هستند؛ این روحیه‌ای که ایشان دارند در ایشان وجود نداشته باشد ولی ما اُمیدواریم که این فرهنگی که ایشان به وجود آوردند قطع به یقین دیدگاه مدیریتی و سلیقه‌ی شخصی ایشان فراتر از آن چیزی است که در ذهن بنده است، به آینده‌ی استان ما کمک خواهد کرد.

من بیشتر این مورد را که مطرح می‌کنم، خُب عزیزان سرمایه‌گذاری در صنایع تبدیلی، غذایی و محصولات و گیاهان دارویی به‌ویژه در سطح استان ما هستند، ما می‌بینیم که چندسالی فقط دنبال طرح‌نویسی هستند، جذب سرمایه هستند ولی آن‌طوری که باید و شاید توفیقی در کارشان حاصل نشده است، در بحث راه‌اندازی کارشان یا فرآوری محصولشان. قطع به یقین همان‌طور که آقای کیانی هم مطرح فرمودند حضورشان هم در اتاق بازرگانی و هم در کارگروه‌های تخصصی و هم این که به اصطلاح در استان می‌تواند کمک بکند

به آن عزیزان. خیلی از عزیزان را البته ما معرفی می‌کنیم برای مشاوره، خدمت این بزرگوار که البته با روحیه‌ی باز و گشاده‌رویی جواب هم می‌دهند ولی بیشتر تاکید روی این هست که بنیاد نُخبگان استان که آمدند پای کار، کار خوبی را هم اتاق بازرگانی شروع کردند، من انتظارم این است که ماحصل جلسه‌مان ضمن این که زحمت دادیم به همه‌ی عزیزانی که از این بزرگ‌مرد و این فردی که خیلی موثر بوده در عرصه‌ی اقتصادی استان‌مان تجلیل از ایشان به عمل بیاوریم، ماحصل جلسه‌مان إن شاء الله به اصطلاح خروجی‌اش این باشد که کمک بکنیم که این بحث دهکده‌ی گیاهان داروئی که اتاق بازرگانی استارتش را زده به یاری خداوند تا هفته‌ی دولت جناب آقای عریان، جناب آقای گرجی عزیز، جناب آقای کیانی، بنیاد نُخبگان و همه‌ی عزیزانی که به اصطلاح متولّی این کار هستند بحث دهکده‌ی گیاهان داروئی در کاکان بویراحمد است که موقعیت جغرافیایی‌اش مشخص شده است، طوری رقم بخورد که امسال محصول این کار و نهایتاً پیشرفت فیزیکی این کار و سایر مواردی که می‌تواند در این خصوص مورد توجه هم استانی‌های عزیزمان باشد برای همه ملموس باشد. این مورد را در

آن جلسه‌ی بنیاد نُخبگان هم خدمت آقای دکتر آریان، خدمت آقای دکتر جعفری و بقیه‌ی عزیزان عرض داشتیم که انتظار داریم با خدمات خودتان این برنامه‌ریزی را کنید که استارت کار تا هفته‌ی دولت امسال إِنْ شَاءَ اللَّهُ کلید بخورد و امیدوارم که پیشرفتی هم در این خصوص داشته باشیم.

به هر صورت من وظیفه‌ی خودم می‌دانم از برگزارکنندگان این همایش، از عزیزانی که حضور سبزشان در این محفل سبب دلگرمی بیشتر شده برای کارکرد، برای همه به‌ویژه برای جناب آقای گرجی عزیز و همکارانشان، برای بنیاد نُخبگان، برای جناب آقای کیانی و همکارانشان، آقای دکتر عریان و همکارانشان، آقای جعفری و همکارانشان و همه‌ی عزیزانی که مرتبط هستند با بحث سرمایه‌گذاری در استان ما إِنْ شَاءَ اللَّهُ پُررنگ‌تر بشود. از این عزیزان تقدیر و تشکر ویژه می‌کنم. آرزوی صحت و سلامتی و توفیق و طول عمر با عزت برای همه‌ی بزرگواران به‌ویژه برای جناب آقای گرجی که به این مناسبت ما خدمتشان هستیم داریم. امیدواریم که همیشه در سایه‌ی حق تعالی پیروز و سربلند و موفق باشید، به برکت صلوات بر محمد و آل محمد.

* دکتر احمد عریان

ضرورت هدایت پایان‌نامه‌های دانشگاهی

به سمت نیاز صنعت

نخست تبریک عرض می‌کنم خدمت دوست و برادر ارجمندم جناب آقای گرجی و همچنین روز خبرنگار را به دوستان عزیز و بزرگوارم کسانی که در معرفی توانمندی‌های استان بی‌شک نقش بی‌بدیلی دارند تبریک می‌گویم.

من بحثم را با یک سؤال خدمتتان شروع می‌کنم تا به بحث دوم برسم. خُب ما اولاً استانی هستیم که جمع‌وجور هستیم، خیلی وسعت جغرافیایی زیادی نداریم بنابراین خیلی سریع می‌توانیم این استان را به آبادانی برسانیم. از طرفی ۵۱ درصد استان ما با جنگل و منابع طبیعی محفوظ شده است، ۱۱ درصد آب‌های کشور یا در این استان مستقرند یا از این استان عبور می‌کنند. بین ۲۰ تا ۲۳ درصد نفت کشور که به هر صورت هنوز حالا یکی از سرمایه‌های ملی ماست که امیدوارم روزی چیز دیگری سرمایه‌ی ملی ما بشود بالاخره ۲۰ تا ۲۳ درصد آن

در این استان وجود دارد؛ این استان یکی از پرجاذبه‌ترین استان‌های گردشگری طبیعی یا اِکوتوریسم است، گیاهان دارویی بی‌شک منحصر به فرد هستند در این استان؛ خُب می‌توانست یک استان ثروتمندی باشد. ما و گذشتگان ما چه اشتباهی کردیم که ثروتمندترین نیستیم، چرا!!؟ ما الان جزء توانمندترین استان‌ها، برخوردارترین استان‌ها، شهروندان ما و هم‌استانی‌هایمان از به اصطلاح ثروتمندترین شهروندان ما نیستند و هنوز هم گاهی متأسفانه پسوند غیر برخوردار و گاهی پسوندهای بدتر در این استان ساری و جاری است. چه کار باید بکنیم که به اصطلاح این قضیه را رفع بکنیم یا کجاها به اصطلاح اشکال بوده که ما هنوز تحت این نام هستیم؟ البته موضوع، موضوع تک بعدی یا اصطلاحاً تک‌اُسلوبی نیست که ما بگوییم با یک فاکتور می‌شود حلّش کرد. ولی من یکی از مهمترین فاکتورها را امروز می‌خواهم پیوند بدهم به همین جلسه‌ای که به اصطلاح الان در آن حضور داریم.

ما یک موضوعی که عقب‌تر از بعضی از استان‌ها متأسفانه هستیم، بنده به‌عنوان رئیس دانشگاه شما خدمت شما عرض می‌کنم، باور نکردیم که پیوند

بین دانشگاه و صنعت و جامعه و فرهنگ می‌تواند استان ما را توانمندتر بکند. برای این که بهتر این موضوع من جا بیافتد یک مثال می‌زنم خدمتتان شاید خیلی ملموس بشود این بحث من و شما بهتر باورتان بشود. ما یک دانشگاهی در کشور داریم به اسم دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل، این دانشگاه ۶ سال دیرتر از دانشگاه یاسوج راه افتاده است یعنی ما عمرمان حدوداً ۳۶ سال است و آن ۲۹ تا ۳۰ سال است. استان ما از نظر ثروت‌های خُدادادی قابل قیاس نیست با این استان، بسیار فراتر از این استان ما ثروتمندیم البته ثروتی که زیرزمین هست بعضاً ما نتوانستیم البته از آن بهره‌برداری بکنیم ولی آن دانشگاه در سال گذشته از ۸ نفر دانشمند جهانی که در ایران وجود داشته که در زمره ۵/۰ درصد پُراستعدادترین دانشمندان جهانی بودند، از همین دانشگاه جوان و کوچک‌تر از ما ۳ نفرش به اصطلاح از همین دانشگاه بودند. البته باعث تأسّف است که ما دانشگاه‌های بزرگمان مثل اصفهان و حتّی شیراز هم این نیم‌درصد را نداشتیم. می‌خواهم بگویم چه چیزی این‌ها را به این جا رساند؟ علّتش این بود که همه‌ی مسئولین همّت کردند که یک دانشگاه فاخری داشته باشند که با همدیگر بتوانند

استان توسعه‌مندتری داشته باشند با توسعه‌ی پایدار با دانشگاه‌شان با هم برسند ما اصلاً چنین تفکری نداشتیم، چنین باوری نداشتیم و در زمان‌های مختلف نتوانستیم یک دانشگاه پایدار و توانمند، یک دانشگاهی که از نظر به‌اصطلاح آزمایشگاه‌هایش به‌روز باشد ایجاد بکنیم.

حالا نمی‌شود نشست و به‌اصطلاح از گذشته‌ها خلاصه افسوس خورد. از این به بعد این نقیصه را قطعاً بایستی جبران کرد یک نمونه‌اش همین جلسه‌ای است که الان در خدمتان هستیم، یک جایی صنعت و دانشگاه با هم رقم می‌خورند، می‌بینیم که ارزش افزوده‌ی ویژه‌ای خلق می‌شود، می‌بینیم که از آن چیزهای فاخری بیرون می‌آید، چیزهایی که قابل صادرات است. دنیا رویش به‌اصطلاح مکث می‌کند، آن را جدی می‌گیرد ولی من چندتا دغدغه دارم به جناب آقای گرجی در زمینه‌ی همین به‌اصطلاح توسعه‌ی گیاهان دارویی؛ من خودم هم البته دستی برآتش دارم، من بیش از ۳۰ تا مقاله حدوداً در زمینه‌ی گیاهان دارویی، خودم کار کردم و دارم، زمان البته جوانی و آن موقع‌هایی که آزادتر بودم. یکی از مسائلی که الان همین دیشب هم ما جلسه‌ای داشتیم تا

حدود ساعت نُه‌ونیم در خدمت بعضی از دوستانی که شاید این‌جا حضور داشته باشند، بودیم چون مسئولیت این موضوع به‌اصطلاح ستاد گیاهان دارویی که قرار است اتفاق بزرگی برایش ان‌شاءالله امسال بیافتد و آقای دکتر گوهرگانی هم به آن اشاره کردند در همین زمینه بود که بایستی به هر صورت چه کار کرد؟
چطوری کِشت و چه‌طوری برداشت کرد؟ چه‌طوری فرآوری کرد؟

یک چیزی که من تهدید می‌بینم ما ناگهان همه‌مان به‌اصطلاح کارهایمان را رها می‌کنیم و به یک موضوعی می‌چسبیم. یعنی فرض کنید مثلاً در پنج‌هزار هکتار گفتند گیاهان دارویی بکاریم بدون این که ما مطالعات اولیه را انجام داده باشیم. این‌جا اگر گیاهان جدید می‌خواهد بیاید، خیلی دوست داشتم که آقای مهندس دیودیده و آقای دکتر گوهرگانی تشریف داشتند. بایستی چند تا Pilot study (مطالعه‌ی مقدماتی) کرد. این گیاه را به این‌جا آورد و سال‌ها کشت داد تا ببینیم کدام گونه به‌اصطلاح بهترین گونه هست؟ این‌طوری نیست که زعفران یعنی یک گونه باشد در دنیا و لاغیر. شما مقاله‌ای بفرستید به اسکاتلند از گیاه زعفران برایت برمی‌گردانند می‌گویند که شما باید تمام این به‌اصطلاح

مواد موثره‌ی این گیاه، آلكالوئیدش چه قدر است؟ عرض كنم حضور شما مواد قندی‌اش كدام است؟ كدام ویتامین‌ها را دارد؟ ماده موثره‌ای كه دقیقاً روی این به اصطلاح موضوع تأثیر داشته است كدام بوده است؟ این‌ها را از شما می‌خواهند.

جناب آقای گرجی اگر قصد إن شاء الله صادرات بیشتر دارید و می‌خواهید تا تمام دنیا محصولات شما را بپذیرد حتماً در این زمینه‌ها با دانشگاه‌ها بیشتر مرتبط بشوید، با هم همکاری بکنید در آزمایشگاه‌های فاخری كه هست و تمام مواد به اصطلاح تشكيل دهنده‌ی ماده‌ی گیاهی كه هنوز ما در همین فاز هستیم این‌ها بایستی استخراج بشود و نهایتاً كدام مواد موثره و چند درصد از هر كدام از این مواد موثره دارد؟ تا این‌ها بیرون نیاید كارهایمان را در دنیا نمی‌پذیرند، نه به عنوان دارو و نه به عنوان عرض كنم مقالات فاخر البته همیشه حاصل تولید، كارهای فاخری است كه دانشمندان در آزمایشگاه‌ها انجام می‌دهند. بنابراین این يك موضوع است و من پیشنهاد خیلی مشخصاً راجع به كشت این است كه در حد چهار، پنج هكتار گیاهان مختلفی كه جدید

می‌خواهند وارد این استان بشوند، بیایند چند سال تست بشوند، آفاتشان، اثراتشان، این‌ها دقیق بررسی بشود و بعد این‌ها بروند در سطح عمومی و ترویج بشوند در سطح کشاورزان، بتوانند روی این‌ها به اصطلاح کار بکنند و این یکی از مسائل مهمی است.

مثلاً شما نمی‌توانید که برای مثال بگویید آلوئه‌ورا مثلاً محصول خوبی است، این باید مشخص کنید این ماده مؤثره‌اش مثلاً آسمانان اسمش است، چه میزان، چه درصدی است؟ حال این‌که این گیاه ممکن است در سیستان و بلوچستان اصلاً ترکیباتش بسیار با این‌جا فرق بکند. نمی‌توانید شما مثلاً بگویید عسل روی ترمیم زخم اثر دارد. باید نوعش را مشخص کنیم، دقیقاً کدام مواد در این است. اگر این کارها را نکنید نه بازار دارویی این را دقیق از شما خواهد پسندید و نه به اصطلاح مسائل علمی‌اش قابل قبول است. همین‌طور زعفران مثلاً درصد ساfranالش را شما تعیین نکنید که یکی از مواد مؤثره‌اش است که این بی‌فایده خواهد بود.

بنابراین از این بحث می‌گذرم و عرض می‌کنم خدمت شما که ما فقط می‌خواهیم بگوییم بخش شیمی چه خدمات‌هایی می‌تواند در همین راستای صحبت‌هایم به شما بکند و بعد دیگر تصدیح را کم می‌کنم تا از نظرات سایر دوستان استفاده بکنیم.

ما همین مسائلی را که من عرض کردم واقعاً یک چیز روتینی هست فقط در بخش شیمی ما. حالا مهندسی شیمی در کنارش، مهندسی مواد در کنارش این‌ها تماماً در صنایع به اصطلاح دارویی می‌توانند نقش ایفا بکنند. فرض کنید در زمینه‌ی عصاره‌گیری، استخراج، خالص‌سازی از تعیین مواد مؤثره‌ی دقیق گیاهان دارویی، این‌ها جزء کارهای عادی دانشگاه یاسوج است. تقطیر به روش بخار و استخراج با حلال عالی حالا با روش‌های مختلف مثل خیساندن و با کمک امواج فراصوت یا با استفاده از ماکروویو، این‌ها کارهای عادی است و چرا ما این کارهای دقیق را نکنیم؟ که هرجایی می‌خواهیم صادر بکنیم این برچسب را داشته باشیم که این مطالعات دقیق رویش انجام شده است یا مثلاً بعضی از این مواد بایستی در کنار سلول، یعنی به اصطلاح دانشجویان می‌دانند

In vitro در محیط آزمایشگاه چه تأثیری این‌ها روی رشد سلول دارند، روی تقسیم سلول دارند؟ این‌ها باید مطالعه بشود. آنتی‌اکسیدان بودن این‌ها باید مطالعه بشود، آیا این‌ها ایمنوزن نیستند؟ ایجاد به اصطلاح آلرژی و این‌ها نمی‌کنند؟ Toxic (سمّی) نیستند؟ این‌ها مسائلی است که خیلی ساده می‌توان در آزمایشگاه‌های ما انجام داد همان In vitro، کنار کشت سلولی در آزمایشگاه زیست‌شناسی به خوبی می‌شود این‌ها را به هر صورت اندازه‌گیری کرد.

راجع به کپسول به اصطلاح آن پوشش کپسول‌های شما، بخش مواد ما دقیق می‌تواند کار بکند که این کجا آزاد بشود؟ یعنی Control Release به اصطلاح به قول شما از نظر دارویی که این دارو در کجا باید آزاد بشود؟ شاید این دارو بایستی در اثنی‌عشر به اصطلاح ریلیز بشود به جای این که در معده یا شاید اصلاً در معده مشکل ایجاد بکند. بنابراین این موضوع Control Release یک چیز عادی است و بخش مواد ما به راحتی می‌توانند به شما کمک بکنند و این‌ها بحث‌هایی است که اگر انجام نشود خُب ما خودمان به اصطلاح همین کار را کردیم دیگر، شما می‌فرستید می‌گویید این Extraction اگر انجام نشود، این

تقلیظ انجام نشود، قابل صادرات نیست برای خیلی از کشورهای دنیا، البته ممکن است جاهای سطح پایین بپذیرند ولی جاهای فاخر اگر شما بخواهید بفرستید قطعاً از شما این چیزها را خواهند خواست.

در مجموع دانشگاه یاسوج من جمله‌ام را این طوری تمام بکنم که علی‌رغم این که توچه کمی به او شده است با این سن ۳۵ و ۳۶ سالگی اش، واقعاً نرسیدند به آن و ما تا حالا از اعتبارات استانی خیلی کم استفاده کردیم. می‌توانستیم دانشگاه‌مان را تبدیل به یک دانشگاهی در حد نوشیروانی بابل و حتی بهتر بکنیم. ما می‌توانستیم جزو سه، چهارتا دانشگاه برتر قطعاً با ویژگی‌هایی که داریم باشیم ولی واقعیت این است که این قسمت مغفول باقی مانده است و همی الان وجود دارد که امیدوارم این به نتیجه برسد. من فکر می‌کنم ما در ده سال آینده اگر همه‌مان همّت بکنیم می‌توانیم یک دانشگاه بسیار توانمندی داشته باشیم. بنابراین توصیه‌ی من به تمام شما که بسیاریان صنعت گر هستید، افرادی هستید که بالاخره در جامعه نقش مؤثری در کارآفرینی دارید این است که در کنار دانشگاه قرار بگیرید. بی‌شک ارزش افزوده‌ی کار خود شما هم بالا خواهد رفت، هم از نظر مقدار و هم از نظر کیفیت دانشگاه می‌تواند به شما کمک بکند.

از جناب آقای گرجی هم یک تقاضا دارم، به هر صورت آقای دکتر گوهرگانی هم یک اشاره‌ای فرمودند. دانشجویان ما الگو می‌خواهند شاید بعضی وقت‌ها نقش یک الگو بسیار مؤثرتر از نقش من استاد باشد برای یک دانشجو، عملاً می‌بینند به هر صورت فردا خودشان را در این کسوت می‌خواهند ببینند. من خواهش می‌کنم که به طور مشخص حضرت‌عالی بیاید به اصطلاح بین دانشجویان ما، اصلاً ما کلاس برایتان می‌گذاریم که فقط تجربه‌ی خودتان را از شروع که ادامه دادید تا امروز با آن آرزوهایتان و یا آرمان‌هایتان بالاتراز این‌ها را بیاید به دانشجویان ما منعکس بکنید. ما کلاس می‌گذاریم و شما در عملیات که قطعاً همین الان هم تعداد زیادی از دانشجویان ما به خصوص دانشجویان کارشناسی ارشد مشغول هستند. در آینده دانشجویان فتوشیمی ما به نظر من می‌توانند کلاً کاری که شما به ما سفارش می‌دهید را انجام بدهند. چرا ما کار بی‌هدف انجام دهیم؟ البته خوشبختانه خیلی از این کارها بی‌هدف نیست و ما بیست، سی درصد پایان‌نامه‌هایمان در ارتباط با صنعت است ولی چرا این به شصت درصد نرسد؟ شما مشکلات را سفارش می‌دهید و حتی تأمین هزینه می‌کنید و دانشجویان ما نیروی ارزان، نیرویی که کار دقیق باید انجام بدهد، نیرویی که پایان‌نامه‌اش دو نفر حداقل راهنما

هستند، سه، چهار نفر مشاور هستند، چند نفر داور دارد. این یعنی دقیق بررسی می‌شود و یک کار علمی خیلی فاخر، ارزشمند ولی بسیار ارزان، خُب کار را برای شما انجام بدهند. همه‌ی سازمان‌ها می‌توانند این کار را انجام بدهند.

ما از ۲۰۰۰ تا دانشجوی کارشناسی ارشد که داریم به نظر من حدود هزار نفرش را شما می‌توانید اصلاً تامین کنید. حتی مثلاً اداره‌ی هواشناسی می‌گوید این شش نفر دانشجو را من می‌خواهم در این راستا، شما به آن‌ها پایان‌نامه بدهید. ما تا زمانی که پایان‌نامه‌هایمان هدفمند نشود، موضوع دوم غیر از بی‌توجهی مسئولین به دانشگاهشان در چهل سال گذشته تا زمانی که پایان‌نامه‌هایمان به این صورت هدفمند نشود، باز هم استان فقیر خواهد ماند و هم دانشگاه سطح پایینی خواهیم داشت. *إن شاء الله* که همه‌تان سالم باشید. عذرخواهی می‌کنم اگر صحبت‌های من یک مقداری بعضی قسمت‌ها تلخ بود. با آرزوی سلامتی برای همه‌تان، *إن شاء الله* که موفق و مؤید باشید.

* دکتر محسن شاهرزایی

زندگی فرد نخبه‌ی اثرگذار به مثابه هنر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وَ بِهٖ نَسْتَعِیْنُ. بنده هم عرض

سلام، خدا قوت، احترام و خیر مقدم دارم. ده دقیقه به بنده وقت دادند، من با اجازه می‌خواهم از چهار دقیقه‌اش استفاده کنم، شش دقیقه‌اش هم کار دیگری دارم. خُب نخبه کیست؟ بالاخره این جا بنیاد نخبگان است و جناب آقای دکتر اکوانی زحمت کشیدند، آقای دکتر شریف استاد ما تشریف دارند؛ ما می‌گوییم در آن سندی که برای کشور تنظیم شده است این را بیشتر مورد نظرم این جوان‌ها و پسرها و دخترهای خوب خودم هست که گوش بدهند. می‌گوییم نخبه فردی است که قابلیت‌هایی دارد اما این قابلیت‌ها بایستی توانمندسازی بشود و به منصفه ظهور برسد و اثرگذار باشد؛ سه، چهارتا موکفه شده است. مثلاً یک کسی قد و قواره‌ی خوبی برای بسکتبالیست شدن دارد پس قابلیت بسکتبالیست شدن دارد، این اگر نرود تمرین کند پس دیگر بسکتبالیست نیست! او باید برود

تمرین بکند، توانمند بشود تا یک روزی بشود مثلاً بسکتبالیست. پس اگر ما جوان عزیزی را داریم که حتماً هم داریم که یک توانی دارد، حال این توان در فیزیک است، در ریاضی، در فناوری هست، در کار هست، در تولید هست، در هنر و ادبیات و فرهنگ و خلاصه در هر چه هست اگر برود، این را توانمند بکند بعد از توانمندی، اگر توانمند شد هنوز هم نُخبه نشده آقای گرجی! چه کسی می‌شود نُخبه؟! آن کسی که اثرگذار مثبت باشد، اگر اثرگذار نباشد حالا من اگر خدای دنیای فیزیک هم باشم چه به درد می‌خورم؟ یا ریاضیات باشم آقای دکتر شریف، چه به درد می‌خورم؟ باید اثرگذار باشد. بنابراین اگر فردی مانند آقای گرجی عزیز که من ایشان را در مجله‌ی سرآمد یک مقاله از ایشان خواندم همان‌موقع هم خندان بود. گفتم: عجب آدم خوبی است، همیشه خندان است و بعد که خیلی علاقه‌مند شدم به مقاله، خیلی در آن نکته‌های خوبی بود. کاش بعداً همکاران من تکثیر بکنند و در اختیار دوستان بگذارند. شماره ۲۱! یک چنین شماره‌ای بود، حالا حافظه‌ی من خیلی خوب هم نیست.

عزیزان! نخبه کسی است که اثرگذاریش در جامعه و در پیشرفت جامعه بالا باشد، مانند ایشان (آقای گرجی) حالا چرا ما این مراسم را باید بگیریم؟ دوستان اشاره کردند، آقای مهندس کیانی به خوبی اشاره کردند اولاً می‌خواهیم بگوییم ما قدرشناس هستیم، آقا ما قدرشناس سعدی هستیم که این زبان زیبای فارسی را به آسانی و راحتی حرف زدن برای ما به ارمغان گذاشته است، ما قدردان فردوسی هستیم که ۳۰ سال خودش گفت زحمت کشیدم تا این زبان را زنده نگه دارم. ما قدردان بزرگانمان هستیم، باید بگوییم آقا ما قدرشناس هستیم اما این کافی نیست. آقای گرجی هیچ نیازی به این‌ها ندارد. ما با اصرار ایشان را آوردیم به این‌جا، من این را اطلاع دارم.

ما می‌خواهیم بگوییم که الگوسازی، یعنی جوانان ما بیایند یاد بگیرند البته ایشان هم یاد دادند، بیشتر هم یاد می‌دهند و این را تعمیم بدهند به بقیه‌ی قسمت‌ها این دو. سوّم این‌که: اثرگذاری، همان‌که عرض کردم یعنی زمینه‌سازی برای اثرگذاری بیشتر. من خیلی خوشحالم سخنران‌های قبل از من هرکدام به یک زمینه‌ی اثرگذاری اشاره کردند. استاد فرمودند دانشگاه،

استانداری فرمودند: زمینه‌های همکاری، اتاق بازرگانی. هرکسی آمد این را اعلام آمادگی کرد، لذا این جلسات که من امیدوارم و آقای دکتر اکوانی خیلی ممنون هستیم. جنابعالی در ابتدای در واقع مسئولیت‌تان در استان این جلسه‌ی باشکوه و خوب و اُلگوساز را برگزار کردید ان‌شاءالله ادامه‌دار باشد، نُخبه کم ندارد این استان.

ما دکتر ملک حسینی را داریم گرچه مراسم تکریم ایشان در شیراز برگزار شد، مراسم بسیار عظیمی که من واقعاً هنوز لذت آن جلسه‌ی دو سال پیش را دارم. ما مرحوم پناهی را داریم. زنده و فوت شده هم ندارد. نُخبه، نُخبه است؛ اثرگذار، اثرگذار است. جوانان باید با افتخارات استان خودشان آشنا بشوند، برندسازی بشود به کشور؛ مرحوم پناهی را شما دارید و خیلی از کسان دیگر که حالا نمی‌شود نام بُرد همه را و لذا من امیدوارم که این‌ها اتفاق بیافتد.

حُب خداوند متعال هم ظاهراً به شکل نمودار، حالا به قول ما ریاضی‌ها این قضیه‌ی ییز هست دیگر به شکل نمودار زنگوله‌ای استعداد را همه‌جا داده است، این نیست که در یاسوج بدهد در شهرگرد ندهد، در اصفهان بدهد در

تبریز ندهد، خداوند متعال این استعداد را این‌گونه عادلانه پخش کرده است. ما باید بشناسیم، توانمند بکنیم، معرفی بکنیم، آلگوسازی بکنیم، زمینه‌سازی برای اثرگذاری بیشتر بکنیم. الحمدلله بنیاد ملی نخبگان در دو، سه سال اخیر از این کارها زیاد کرده است. زیاد که حالا به‌زعم ما هنوز خیلی کم است. ما مثلاً در گیاهان دارویی خُب تولید را شما زحمت کشیدید، علمش را خُب شما می‌دانید مثلاً مرحوم دکتر زرگری، ایشان بر همه‌ی ایرانیان حق دارند بلکه بر همه‌ی جهانیان حق دارند با آن شش جلد کتاب معروف. خُب الحمدلله بنیاد نخبگان تهران این را اهتمام ورزید در دو سال پیش. استاد دکتر سلطانی که امیدوارم خداوند ایشان را با بزرگان محشور بکند، نوه‌ی سلطان‌العلمای معروف؛ خُب ما برای ایشان در بنیاد تهران برنامه گرفتیم البته در زمان حیات‌شان. اخیراً در کردستان برای مهندس معروفی، شما این‌ها را می‌شناسید و لذا الحمدلله که بنیاد در این زمینه پیش‌تاز بوده است و ان‌شاءالله بعد از این هم خواهد بود.

حالا از آن شش دقیقه هم البته یک ذره گذشت، دکتر ببخشید. ما یک

کار دیگر هم انتظار داریم از این مراسم، ما می‌خواهیم که نخبگان ما به ما

بگویند و به بچه‌های ما بگویند که این‌ها باید چه بکنند؟ یعنی الگوسازی را به جای این‌که از زبان امثال بنده بشنوند که بلد نیستم از زبان کسی بشنوند که این کاره است. لذا دوستان ما در دفتر تکریم یک فیلم شش، هفت دقیقه‌ای تهیه کردند به نام «زنگِ درنگ»، این‌جا باید درنگ بکنیم. زنگ تاریخ نیست، زنگ فارسی نیست؛ از نخبگانی که سال‌های گذشته تکریم شده البته از برخی و بخشی‌اش، یک فیلم کوچکی تهیه کردند من ادامه‌ی وقتم را با اجازه‌ی آقای دکتر اکوانی به آن فیلم اختصاص می‌دهم که دیده شود. یک جزوه‌هایی هم به نام هنرنامه درست می‌شود این‌ها را هم آقای دکتر زحمت کشیدند بیرون به نمایش گذاشتند چون ما معتقدیم زندگی فرد نخبه‌ی اثرگذار، متعهد، مخلص و تعهد‌آور، هنر است و این هنر را نظامی گفته است: «کسی قدر اهل هنر داند که هنرنامه بسی خواند.» لذا آن هنرنامه‌ها را إن شاء الله خواهیم خواند. این فیلم را هم إن شاء الله خواهیم دید. خودتان را تشویق کنید.

* دکتر عزیزالله جعفری

استان کهگیلویه و بویراحمد، محل تلاقی

چهار ناحیه‌ی رویشی بزرگ جهان

با نام و یاد خداوند متعال و با عرض سلام و خیرمقدم خدمت مهمانان گرامی، بسیار سپاسگزارم، آخر وقت هست و فرصت اندک هست؛ من سه، چهار تا نکته را به صورت فشرده خدمت عزیزان عرض بکنم از ابراز محبت و لطفی که به من داشتید سپاسگزارم، ان شاء الله که شایستگی همه‌ی محبت‌های شما را داشته باشم. خدمتتان عرض بکنم که البته خُب همه می‌دانند و به‌خصوص مهمانان گرامی، جناب آقای دکتر شریف که در حوزه‌ی تاریخ طبیعی دانشگاه شیراز من ۵ سال در محضر ایشان بودم و عزیزانی که به هر حال خدمتشان هستیم.

نکته‌ی اوّل همان‌طور که استحضار دارید، استان کهگیلویه و بویراحمد به دلایل شرایط جغرافیایی، اکولوژیکی، آب و هوایی موقعیت خاصی را در فلات ایران دارد و موقعیت خاصی که در محل تلاقی چهار ناحیه‌ی رویشی بزرگ

جهان دارد، رویشگاه و زیستگاه تنوع زیستی بخش مهمی از گیاهان ایران هست. استان کهگیلویه و بویراحمد با داشتن حدود ۲۲۰۰ گونه از ۷۵۰۰ گونه‌ی گیاهی قریب یک سوّم کل تنوع زیستی گیاهی ایران را در مساحتی کمتر از یک درصد خودش جای داده است، با ۱۱۳ تیره از ۱۴۸ تیره‌ی ایران، ۷۱ درصد کل تیره‌های گیاهی ایران و با ۶۵۰ جنس از ۱۳۰۰ جنس نزدیک به ۴۵ درصد کل جنس‌های گیاهی ایران را در خودش جای داده است. اگر مقایسه‌ی مختصری را بکنیم در ارتباط با همین وضعیت نسبت به ۳۲ کشور کوچک و بزرگ قاره‌ی اروپا که مجموعاً مساحتی حدود ۵/۳ میلیون کیلومتر مربع را دارد استان کهگیلویه و بویراحمد قریب به یک چهارم تنوع زیستی اروپا را در مساحتی حدود دو صدم مساحت اروپا جای داده است و به همین خاطر از دیرباز مورد توجه گیاه‌شناسان بین‌المللی بوده است و رقم گیاه‌شناسان خارجی که همواره علاقمند به دیدن این مرزوبوم بودند زیاد بوده است.

در میان گونه‌های متعدّد به هر حال یکی از جنبه‌های کاربردی جنبه‌ی دارویی هست و صدها جنبه‌ی دیگری، گیاهان استان کهگیلویه و بویراحمد دارد

که من از بقیه صرف نظر می‌کنم. تعداد گونه‌های دارویی در استان کهگیلویه و بویراحمد ۴۷۵ گونه است که در مقابل رقم کل گونه‌های دارویی ایران حدود ۱۰۰۰ گونه، قریب ۵۰ درصد کل تنوع زیستی دارویی ایران در استان کهگیلویه و بویراحمد هست و در مقایسه با اروپا که کل اروپا ۸۰۰ گونه‌ی دارویی دارد استان کهگیلویه و بویراحمد معادل ۶۳ درصد کل اروپا گونه‌ی دارویی دارد. این ظرفیت‌های استان است که عرض کردم، یکی از کارکردها و کاربردها جنبه‌ی دارویی آن است، بحث‌های اسانس‌ها، گیاهان رنگدانه و هزاران کاربرد دیگر، این‌ها بحثی است که در این مجال نمی‌گنجد؛ خُب به هر حال ما استانی داریم با این ظرفیت و این توان.

نکته‌ی دوّم که همه استحضار دارید که سمت و سوی تمایلات جهانی به استفاده از داروهای طبیعی است و عوارض سوء ناشی از داروهای شیمیایی دیگر بر کسی پوشیده نیست. شما فقط ببینید که داروی تالیدومی در سراسر جهان حدود ۶۵ هزار ناقص‌العضو به دنیا آورده است و شرکت یا کمپانی سازنده‌ی این دارو بر اساس رأی دادگاه لاهه متعهد شده است که تمام هزینه‌های زندگی این

۶۵ هزار نفر را تا پایان عُمر پردازد و این نشان از آثار سوء داروهای شیمیایی است. پس روند تحولات جهانی به سمت و سوی استفاده از داروهای طبیعی است.

این جا مختصر عرض می‌کنم که مجموع حدود ۳۰۰ داروی ساخته شده در ایران به انضمام حدود ۷۰ هزار عطاری که ما در ایران داریم، قریب به ۵ درصد کل داروهای ما را تأمین می‌کند و هنوز بیش از ۹۵ درصد داروهای ما متأسفانه منشأ شیمیایی دارد که تأمین حداقل بخشی از این نیاز به صدها کارخانه‌ی بزرگ نیازمند هست. پس ما توانمندی داریم، ظرفیت و نیاز را هم در کشور داریم. حالا بحث صادرات که خُب طبیعتاً استحضار دارید که هر کیلوگرم وین‌بلاستین و یا وین‌کریستین در بازار جهانی ۴ هزار دلار است که به نرخ امروز می‌شود ۴۰ میلیارد تومان و اگر که به نفت حساب بکنیم هر کیلوگرم وین‌بلاستین و وین‌کریستین در بازار جهانی معادل ۴۰۰ هزار بشکه نفت است.

نکته‌ی بعدی که خدمت شما عرض می‌کنیم، ما جناب آقای دکتر عریان راجع به زعفران صحبت کردند و ما قریب به ۳۰ میلیون دلار زعفران صادر

می‌کنیم. کشور فرانسه از ما ۵ میلیون دلار زعفران می‌خرد و این ۵ میلیون دلار را به فرآورده‌هایی تبدیل می‌کند که در بازار جهانی یک میلیارد و سیصد میلیون دلار به فروش می‌رسد. یک کیلو اسانس گل محمدی که ما صادر می‌کنیم در بازار جهانی با ارزش افزوده‌ی یک میلیارد و هشتصد میلیون تومان به فروش می‌رسد. پس در بازار گیاهان دارویی هر چه سطح فرآوری بالاتر برود ارزش افزوده‌ی بالاتری دارد، این نکته‌ی سوّم.

نکته‌ی چهارم: ما با اذعان و آگاهی از این که اهمیت گیاهان دارویی در توسعه‌ی استان کهگیلویه و بویراحمد جای خاصی دارد و می‌تواند به هر حال این استان در زمینه‌ی گیاهان دارویی توسعه پیدا بکند از سال‌ها پیش فعالیت این مستند را شروع کردیم که از نتایج آن اختصاص میز گیاهان دارویی به صنعت و معدن استان کهگیلویه و بویراحمد در میان ۳۲ استان کشور است. به عبارت دیگر از نظر وزارت صنایع روند توسعه‌ی صنعت در استان کهگیلویه و بویراحمد باید در زمینه‌ی صنعت گیاهان دارویی باشد.

نکته‌ی بعدی (نکته پنجم) که خدمت دوستان و عزیزان عرض بکنیم با توجه به همین اهمیت، ما اولین استانی هستیم که صنعت توسعه‌ی گیاهان دارویی را تا اُفق ۱۴۰۴ تهیه و به امضای استاندار وقت و همچنین معاونت فناوری ریاست جمهوری رسانیدیم و خوشبختانه در سال جاری با همت و پشتیبانی جناب آقای دکتر عریان با برگزاری بیش از ۴۰ جلسه‌ی کاری، این سند را وارد فاز عملیاتی کردیم که احتمالاً آخرین جلسه‌ی فاز عملیاتی آن فردا برگزار می‌شود با حضور جناب آقای مهندس ابراهیمی به‌عنوان قائم مقام ستاد گیاهان دارویی کشور که ان‌شاءالله بتوانیم آن را در دستور کار همه‌ی ادارات مرتبط با حوزه‌ی گیاهان دارویی برسانیم و این اتفاق میمونی هست که فقط در استان کهگیلویه و بویراحمد در ایران افتاده است و استان‌های دیگر هنوز صنعت توسعه‌شان را اصلاً آماده نکرده‌اند و ما امیدواریم که در برنامه‌ی ششم برای بخش‌های مختلف ردیف اعتباری خاصی را داشته باشیم.

نکته‌ی بعدی (نکته ششم) این که من خیلی خلاصه عرض بکنم، جناب آقای دکتر عریان هم فرمودند که دانشگاه یاسوج، پژوهشکده‌ی گیاهان

دارویی، گروه‌های شیمی، کشاورزی و زیست‌شناسی تمام تلاش خود را مصروف بر این کردند که بتوانند با بخش صنعت و بخش‌هایی که نیاز به حوزه‌ی تحقیقات دارند إن شاء الله خدمات علمی ارائه بکنند.

و اما بحث اصلی که در این جلسه به این خاطر گرد هم آمدیم، بحث جناب آقای گرجی است که من خیلی سال‌ها پیش خدمت ایشان ارادت دارم و شاید بگویم اولین خاطره‌ای که من از این قضیه داشتم این بود که در سال ۱۳۷۳ اگر اشتباه نکنم، استاندار وقت از من خواست که برای یک تیمی آمدند و این جا یک تقاضایی دارند راجع به ایجاد یک کارخانه‌ی گیاهان دارویی و شما این طرح را ارزیابی بکنید و ضمانت بکنید، همین کلمه‌ی ضمانت! و ضمانت بکنید که این چه که این‌ها می‌گویند و می‌خواهند، صحیح است و عرض شود حضور شما و به نتیجه‌ی نیکویی خواهد رسید و من آنجا بعد از مطالعه، کتباً نامه‌ای را به استاندار وقت نوشتم که این فعالیت و این حرکتی که توسط دوستان شروع شده است إن شاء الله حرکت میمون و مبارکی است که نتایج و به هر حال فوایدش به مردم این استان خواهد رسید و امروز افتخار من این است که بعد از

سال‌ها، این فعالیت و این حرکت را به عنوان یک آنگو برای سایر صنایع معرفی بکنیم و جناب آقای گرجی به عنوان فردی که به هر حال در این زمینه زحمات زیادی کشیدند، بی توقع بودند. من سال‌های سال است که به ایشان ارادت دارم، به هیچ وجه هیچ توقعی نداشتند و ندارند و همیشه با آن تیم کاری که دارند، لطف داشتند و مایه‌ی افتخار و مباهات ما هست.

طبیعتاً آنگوسازی، ایجاد انگیزش و ایجاد رفتاری که در این زمینه در استان شده است ما را تقویت کرده به دلیل این که هر جا ما حرف از گیاهان دارویی زدیم، صحبت کردیم، ضمانت حرفمان را شرکت سبزه و زردبند و آقای گرجی بود، گفتیم که نمونه‌های موفق. برای من افتخار است که سبزه سال است که کارآفرینان برتر استان را انتخاب می‌کنم به عنوان رئیس کمیته‌ی علمی، همیشه و همیشه عزیزان در صدر برنامه‌ها بودند و برای منی که همه‌ی صنعت استان را سالانه یک‌بار حداقل ارزیابی می‌کنم در سال‌های اخیر به عنوان به‌هر حال داور، استان‌های دیگری را هم ارزیابی می‌کنم، این دو واحد هیچ وقت و حتی یک روز تعطیلی هم نداشته است و این برای ما مایه‌ی مباهات است.

هرجا ما صحبت از گیاهان دارویی کردیم و به ما گیر دادند که آقانه، این طوری نیست ما مثال زدیم و این درواقع پشتیان و پشتوانه‌ی حرف ما و تلاش ما بوده است و هم اکنون هم بیش از ۷۰ درصد صادرات استان کهگیلویه و بویراحمد در زمینه‌ی گیاهان دارویی است و این هم مایه‌ی افتخار و مباهات ما است.

نکته‌ای دیگری هم که خاطره‌ای داشتم، بگویم و به من هم اخطار دادند که وقتی تمام است این است که من یک دانشجوی داروسازی داشتم که مشهدی بود، جناب آقای دکتر آزادبخش که بعضی از دوستان احتمالاً می‌شناسند، ایشان را فرستاده بودم برای این که روی یکی از گیاهان استان کار بکند و وقتی که آمد این جا و ما صحبت کردیم از شرکت سینه و زردبند، برای ایشان اصلاً قابل قبول نبود که شرکت سینه در استان کهگیلویه و بویراحمد است و می‌گفت که تو رو خدا یک کاری بکنید که همین هیبت و شکل کارکنان را هم از نمای دوردست ببینم، تا زمانی که از این جا رفتم سر کلاس به همکلاسی‌ها و اساتید بگویم که من رفتم و این کارخانه را از نزدیک دیدم و

این مایه‌ی مباحث است که یک فرد مشهدی و دانشجوی داروسازی کلاً آن قدر علاقه‌مند است که حتی نمای کارخانه را از دور دست ببیند.

به هر حال شاید بیش از همه جا دارد که این‌جا یادی کنیم از زنده‌یاد مرحوم دکتر امید بیگی که از بنیان‌گذاران و از دوستان بسیار نزدیک ما و یکی از کسانی که دوستان هم فرمودند بعد از دکتر زرگری شاید خدمات ارزنده‌ای را در حوزه‌ی گیاهان دارویی ایران داشتند، مرحوم دکتر امید بیگی بودند.
 إن شاء الله خداوند روحش را شاد و قرین رحمت بفرماید.

من تشکر می‌کنم از جناب آقای گرجی که در طی این سال‌ها زحمت کشیدند و لطف کردند و امروزه این مراسم و این جشنواره برای بزرگی و بزرگداشت و یادمان ایشان و مجموعه‌ی همکاران برگزار شده است. در این‌جا باید تشکر بکنم از همه‌ی همکاران ایشان در شرکت زردبند، جناب آقای مهندس باستانی و مهندس سمیعی‌زاده و سایر عزیزانی که هستند که اگر آن‌ها نبودند شاید جناب آقای گرجی هم به تنهایی از عهده‌ی این کار بر نمی‌آمد.

سپاسگزار هستم از همه‌ی شماها و ان شاء الله نوید می‌دهم به همه‌ی عزیزان، جناب آقای دکتر عریان هم فرمودند که برنامه و عملیات اجرایی صنعت توسعه‌ی گیاهان دارویی که ان شاء الله تحولات بسیار گسترده‌ای را در استان، در بخش‌های مختلف در پی خواهد داشت ظرف یک هفته‌ی آینده نهائی می‌شود و ان شاء الله ابلاغ می‌شود به دستگاه‌های اجرایی و یکی از توفیقات و به هر حال افتخاراتی بوده که نصیب استان کهگیلویه و بویراحمد شده است و ان شاء الله که قدر این زحمت عزیزان را بدانیم. من بیشتر از این مزاحم اوقات شریفتان نشوم، از این که بیشتر از وقت صحبت کردم پوزش می‌طلبم و خیلی متشکرم.

* آقای وحید گرجی

سخنرانی آقای گرجی در پایان مراسم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ. بنده تشکر می‌کنم از همه‌ی حضّار محترم که قبول زحمت فرمودند تشریف آوردند این‌جا برای این مراسم؛ از بنیاد ملّی نخبگان، از بنیاد نخبگان استان، از اتاق بازرگانی، از صدا و سیما و از همه‌ی مسئولینی که زحمت برگزاری این مراسم را کشیدند از صمیم قلب تشکر می‌کنم و واقعاً این صحنه‌ی زیبایی که قدردانی از یک... (احساسات سخنران و تشویق حضّار)... مرا ببخشید!

به هر صورت من یک خدمتگزار کوچکی هستم که افتخار این را داشتم که بیست و پنج سال در استان زیبای شما کار بکنم و واقعاً همیشه باعث افتخار من بوده است، نه فقط امروز حتّی زمان‌هایی که سختی‌های خیلی زیادی را با آن مواجه بودم و مشکلات اجرائی، مالی، مادّی سد راه بود و واقعاً به غیر از توکل به ذات اقدس الهی چاره‌ی دیگری نداشتیم برای ادامه‌ی کار، همکاران من

می‌دانند که ما صدمات زیادی را تحمّل کردیم و امروز اگر این که افتخار این را داریم که در سطح استان و در سطح ملی و حتی در سطح بین‌المللی محصولاتی را تولید بکنیم که مورد مباحثات و افتخار است این حاصل زحماتی است که به صورت دسته‌جمعی در شرکت دارویی زردبند کشیده شده و پایه‌گذاران این شرکت مرحوم رضا‌أمید بیگی که ذکر خیرش این جا هست و جایش هم واقعاً خالی هست و مرحوم مهندس مهیار شهید بختیار و مرحوم استاد دکتر محمود فخرطابایی زحمات زیادی را در این استان کشیدند و به هر صورت ما سعی کردیم یک مفهومی را درحقیقت به بقیه نشان بدهیم و آن این که صفت محروم برازنده‌ی این استان نیست.

ببینید مردم استان کهگیلویه و بویراحمد، مردم غیوری هستند. بنده وقتی کتاب «**پایی که جا ماند**» را خواندم با خودم عهد کردم که تا می‌توانم خدمتگزار مردم این استان باشم برای این که بسیار به این‌ها دین داریم. مردم این استان برای امنیت این کشور از سلامتی کشور در دوره‌ی دفاع مقدّس صحنه‌هایی را آفریدند که امثال این حقیر و این کمترین تا آخر عمرم اگر

خدمت این عزیزان را بکنم، نباید مطالبه‌ای داشته باشم ولی این غیرت مردم این استان باید به کار گرفته بشود برای کار و کوشش، برای ایجاد ارزش افزوده، یعنی شما اصلاً نباید راضی باشید که به شما بگویند استان محروم، این همه خداوند به شما ثروت‌های خدادادی داده است که خیلی‌هایشان را دوستان ذکر کردند. شما باید به توسعه‌ی منابع انسانی و در توسعه‌ی امکانات استفاده از این ثروت خدادادی، عزم خودتان را به کار بگیرید، تلاش بکنید و با بازوی خودتان با ایجاد تشکّل‌ها، با ایجاد شرکت‌ها و هم‌افزایی که بین تخصص‌های مختلف و نیروهای مختلف ایجاد بکنیم باید این استان را با خودتان عهد بکنید که خیلی زود از صفت محروم فاصله بگیرد و ارزش افزوده شما اصلاً باید برای سایر استان‌ها و حتی برای این کشور ارزش افزوده ایجاد بکنید.

من خدمت شما عرض بکنم که زعفران تولید خراسان امروز می‌آید که آقای دکتر اشاره فرمودند به ساختمان و بحث تولید عصاره‌ی زعفران، می‌آید امروز در کارخانه‌ی زردبند عصاره‌گیری می‌شود آقای دکتر و ارسال می‌شود به کانادا و آن‌جا محصول نهائی می‌شود و در بازار کانادا و در بازار نیویورک

امروز زعفرانی مصرف می‌کنند که در یاسوج تولید می‌شود، به افتخار خودتان! (تشویق حضار)

پس نباید پذیرید که این استان دیگر محروم است. اصلاً معنی ندارد محرومیت برای این استان. این استان باید بگوییم که کم‌کاری در آن کردیم. باید به خودتان بیایید و باید بنده، امثال بنده و دیگران فرصت پیدا بکنیم تجربیات مان را بیشتر منتقل بکنیم و با امید و با پشتکار به مسیری قدم بگذاریم که شکوفایی نسل آینده‌ی فرزندان شما، مایه‌ی به اصطلاح الگو برای کل کشور باشد و این کاملاً دست‌یافتنی است یعنی من برایم مثل روز روشن است که خیلی سریع به این هدف نائل خواهیم آمد با پشتکاری که دانشگاه یاسوج دارد، با سرمایه‌هایی که مدیران دلسوز و کوشای این استان دارند.

به من گفتند که یک مقدار از تجربیات کار خدمت شما توضیح بدهم؛ ما کارمان را از سال ۱۳۷۲ آغاز کردیم، ما ۵ نفر بودیم و از سال ۱۳۷۳ استان را برای کشت گیاهان دارویی انتخاب کردیم. ابتدا بذرها را تکثیر کردیم و آمدیم در این استان؛ تقریباً ۲۵ سال است که تقریباً شهریور امسال ۲۵ سال می‌شود که

این کار را شروع کردیم. امروز خُب کارخانه زردبند تولیدکننده‌ی مواد اولیه هست و تولیدکننده‌ی داروی گیاهی است. ما کشت و صنعت هستیم و در اقصی نقاط کشور این را ملاحظه فرمودید، در استان‌های مختلف بسته به اقلیم متناسب برای هر گیاه در مناطق مختلف کشور کشت می‌کنیم، البته در خود استان هم مزارع زیادی داریم. این گیاهان همه جمع می‌شود، می‌آید درون کارخانه‌ی استان، این جا عصاره‌کشی می‌شود یا اسانس‌گیری می‌شود و یا روغنش استحصال می‌شود و محصول تولیدشده یا به صورت فرآورده محصول نهائی و یا به صورت ماده‌ی اولیه به بازار عرضه می‌شود.

ماده اولیه‌ای که ما تولید می‌کنیم در صنایع غذایی مورد استفاده دارد. امروز اگر شما بسیاری از دوغ‌هایی که مصرف می‌کنیم در کشور، دوغ پگاه، دوغ خوشگوار، اسانسش، طعمش در یاسوج دارد تولید می‌شود، در همین همسایگی شما. بسیاری از مواد اولیه‌ی دارویی که مردم کشور ما مصرف می‌کنند همین جا دارد موادش استحصال می‌شود و همچنین خُب شرکت سیزه که همسر بنده مدیریت آموزش آن را به‌عهده دارند به لطف خدا جزو برند

محبوب منتخب مصرف کننده‌ی ایرانی در طی دو سال اخیر بوده است. به هر صورت برند سینره کاملاً در کشور شناخته شده است. صادرات برند سینره در انگلیس هم انجام می‌شود، شما اگر بروید در اینترنت هم جستجو بکنید "cinere.uk"، ماده اولیه‌اش از یاسوج ارسال می‌شود به لندن، آنجا بسته‌بندی می‌شود و با مارک ساخت انگلستان عرضه می‌شود به فروشگاه‌های انگلیس و حتی از آنجا به کشورهای عرب همسایه‌ی ما که به صورت مستقیم تجارت با آنها امکان‌پذیر نیست و چون در آنجا مارک ساخت انگلستان رویش می‌خورد، محصول به آنجا هم عرضه می‌شود. پس حاصل دسترنج همین همسایه‌های شما، برادران شما واقعاً دارد امروز در اقصی نقاط کشورهای خارجی به مصرف می‌رسد.

می‌خواهم این را عرض بکنم که این تازه آغاز راه هست، یعنی ما مسیر بسیار بسیار طولانی در پیش رو داریم. امروز ۱۱۰۰ نفر در شرکت سینره کار می‌کنند، ۱۰۰ نفر هم در شرکت زردبند کار می‌کنند البته این بدون احتساب پیمانکارانی هست که به هر حال گیاه کشت می‌کنند در سرتاسر کشور؛ ما بعضی

سال‌ها تا ۳۰۰ و خُردی هکتار سطح زیرِ کشت ما بوده در کشور و به طور میانگین سه‌ونیم نفر در هکتار کِشت گیاهان دارویی اشتغال‌زایی دارد. پس می‌توانید حساب بکنید که اگر به صورت پیمانکاری به هر حال حدود ۳۰۰ هکتار کِشت می‌شود یعنی حداقل حدود ۱۰۰۰ نفر در زمینه‌ی کِشت گیاهان دارویی به صورت غیرمستقیم از فعالیت شرکت مشغول به کار هستند.

نکته‌ی دیگر نوآوری هست، بحث دانش‌بنیان. از همان ابتدا همکاران بنده، اساتید دانشگاه بودند که آن‌موقع اصلاً اصطلاح دانش‌بنیان رایج نبود. از همان موقع ما اصل را بر استاندارد بودن کار از کیفیت بالای محصول قرار داده بودیم و سعی می‌کردیم ارتباط ویژه‌ای با دانشگاه داشته باشیم. امروزه در دفتر مرکزی شرکت ۹ تا دکترا و فوق‌لیسانس از فارغ‌التحصیل‌های رشته‌های مختلف کار می‌کنند با تجهیزات بسیار پیشرفته که شرکت تهیه کرده بود و در اختیار قرار داده است و بسیاری از گیاهان دارویی را شناسایی مواد موثره و دوزاژش (Dosage) برای اولین بار در شرکت ما انجام می‌شود.

در زمینه‌ی کشت گیاهان دارویی هم، تکثیر بذرهای اصلاح شده و کار تحقیقاتی از بابت کاهش مصرف آب که مُعضل اصلی کشور ما هست، چه طوری ما گیاهی را کِشت بکنیم که به جای میزان عملکرد در هکتار، میزان عملکرد در مقابل مصرف آب داشته باشد؟ که الان مورد سنجش ما هست و این‌ها شاخص‌های یک دانش‌بنیان است یعنی باید با تحولات روز، خودمان را تطبیق بدهیم تا بتوانیم در آینده نسبت به سایر محصولات مزیت داشته باشیم.

محصولات جدیدی که شرکت ما تولید کرده است خُب عصاره‌ی زعفرانی که زردبند تولید می‌کند در دنیا منحصر به فرد است. اشاره فرمودند که در فرانسه نوعی زعفران فرآوری می‌کنند و عصاره‌گیری می‌کنند ما دقیقاً آقای دکتر همان استاندارد عصاره‌ی تولید شده در فرانسه را در همین یاسوج تولید می‌کنیم و برای همین است که می‌توانیم به کانادا صادر کنیم. البته محصولات ما صادراتش در این ماه‌های اخیر به سوئیس و آلمان هم صورت گرفته است. همین الان هم مجدداً سفارش جدیدی باز از آلمان گرفتیم و این نشان‌دهنده‌ی بالا بودن کیفیت کاری است که در این‌جا دارد صورت می‌گیرد، است. حالا

سوال این هست که کارگرانی که در یاسوج کار می‌کند چطور این‌قدر کیفیت کارش بالا هست؟! یعنی به من گفتند آن رمز قضیه خلاصه، کجاست؟ چه‌طور می‌شود این کیفیت در این‌جا حاصل بشود؟ من می‌خواهم خدمت شما عرض بکنم که رمز قضیه خیلی ساده است. کار با عشق! یعنی باید کاری که می‌کنی دوست داشته باشی. عزیزان جوانی که الان می‌خواهند کار بکنند، ببینید ما در یک جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که متأسفانه ارزش‌های مادی، ارزش‌های آن مفاهیمی که سرمایه‌داری خیلی ترویجش می‌کند، جایگاه غیرمعارفی گرفته است. سود در این کار لازم است ولی همه چیز نیست، ارزش‌های بالاتر از سود هم وجود دارد.

من می‌خواهم عرض بکنم که در یک دیداری که مشرف شده بودم به آستان قدس رضوی و زیارت کردیم، آن‌جا مشاهده کردم که اگر ۴۰ هزار تا لامپ این‌جا هست و یکی هم سوخته نیست. یک گرد و غبار شما در این ساختمان‌های با آن عظمت، آن جمعیت چند صد هزار نفر می‌آیند و می‌روند، از لحاظ پاکیزگی، تمیزی، آیا این مثلاً مدیریتش مبتنی بر استرس هست؟ آیا آن‌جا

افرادی که کار می‌کنند مثلاً به آن‌ها می‌گویند این طوری جریمه‌تان می‌کنیم اگر مثلاً این کارها انجام نشود یا این که بر اساس سخت‌گیری‌های خشن است و یا این که نه! بر اساس انگیزه‌های عشق هست؟! و اگر این که این انگیزه‌های عشق است و من فکر می‌کنم همه‌مان اتفاق نظر داریم. اگر ما بخواهیم یک سیستم مدیریتی پیاده بکنیم که خوب کار بکند و کارآمد باشد، باید پرسنلی که کار می‌کنند، عاشق کارشان باشند. برای این که عاشق کارشان باشند چه اتفاقی باید رخ بدهد؟ باید ارزش‌های زیبا حاکم باشد. یعنی زیبایی، نه فقط در ظاهر سازمان احساس شود.

امروز ما افتخار این را داریم که خیلی مواقع هیأت‌هایی که می‌آیند جهت بازدید می‌آورندشان از زردبند بازدید می‌کنند برای این که به هر حال زیبایی ظاهری زردبند جزء اصول کاری ما است و باید این‌جا محیط کاریمان زیبا باشد. ولی به آن زیبایی ظاهری بسنده نمی‌کنیم، زیبایی ارزش‌ها مهم است. ببینید چیزی را که دارم تولید می‌کنم باید در خدمت سلامت مردم باشد. ببینید ما کِشت می‌کنیم، از کشتان فرآوری می‌کنیم، اشتغال ایجاد می‌کنیم ولی سیگار

نمی‌دهیم در بازار. مردم اگر مصرف می‌کنند سرطان نمی‌گیرند، مردم مصرف می‌کنند دعایمان می‌کنند. چه در صنایع غذایی، این جایگزین مواد شیمیایی می‌شود که مثلاً طعم‌دهنده‌های طبیعی که ما در این جا تولید می‌کنیم جایگزین آن طعم‌دهنده‌های شیمیایی می‌شود که همه‌ی ما عوارضش را می‌دانیم و آقای دکتر هم اشاره فرمودند؛ پس وقتی شما ارزش‌ها را در نظر می‌گیرید یعنی کارآفرین باید اول توجه داشته باشد که در خدمت چه هدفی می‌خواهد کارفرمایی کند؟ آن ارزش‌ها بسیار مهم است که ما بر اساس آن ارزش‌های زیبا، آن وقت ارزش داریم یعنی اگر بیایند و به من بگویند حاضر هستید این سختی‌ها را دوباره بکشید و دوباره همین مسیر را بروید؟ پاسخم، بله است. به خاطر این که به خاطر پول فقط نبوده است، حالا پول البته که باید باشد منظور من این نیست که به اصطلاح اصول کار اقتصادی را ندیده بگیریم ولی اصول بسیار بزرگتر از سودآوری مادی هست که باید مورد توجه قرار بگیرد و خوشبختانه ما وارث فرهنگی هستیم در کشور و در این منطقه که نشان‌دهنده‌ی این است که ظرفیت پیروی از این ارزش‌ها در کشور ما بسیار بالا است.

امروز اگر شما زحمت کشیدید، این مراسم قدردانی را برای بنده‌ی کمترین گرفتید این نشان‌دهنده‌ی عظمت فرهنگ شما است. من این زیبایی شما را تحسین می‌کنم و من اگر که می‌آیم و این جا کار می‌کنم برای این است که عاشق زیبایی فرهنگ مردم شما هستم، پس آن خودباوری که باید شماها داشته باشید، آن هویتی که باید به آن افتخار بکنید که در جنگ این هویت را نشان دادید، این را باید در صحنه‌ی اقتصاد هم نشان بدهید. بنده به‌عنوان خدمتگزار کوچک شما هر جا فرمودند دانشگاه، با کمال افتخار؛ بنده چنانچه عرایض من می‌تواند مفید باشد، می‌تواند راه‌گشا باشد، تجربیات ما حتماً می‌تواند از بروز بسیاری از مشکلات برای آغاز کارآفرینی در حوزه‌های مشابه پیشگیری بکند، من وظیفه‌ی خودم می‌دانم که این تجربیات را صادقانه در اختیار شما قرار بدهم هر موقع که امر بفرماید ما خدمتگزار همه هستیم.

من می‌خواهم در پایان یک دعایی را با هم بکنیم و آن دعا این است که خداوند به همه‌ی ما توفیق بدهد که خدمتگزار مردم کشورمان باشیم، به‌ویژه مردم این استان، خیلی ممنونم.

ضَمَائِم

«زندگینامه‌ی آقای وحید گرجی»

(زاده‌ی ۱۶ فروردین ۱۳۳۹، تهران)

وحید گرجی در ۱۶ فروردین سال ۱۳۳۹ در تهران متولد شد. تحصیلات ابتدایی را در تهران و دوره‌ی متوسطه و دانشگاهی را تا مقطع فوق لیسانس در

کشور فرانسه سپری کرد. وی در سال ۱۳۶۶ به ایران بازگشت و در سال ۱۳۷۱ دوره‌ی فوق لیسانس فلسفه را از دانشگاه تهران به اتمام رساند.

گرجی در سال ۱۳۷۲ با همکاری گروهی از متخصصین و فرهیختگان از جمله زنده‌یاد استاد دکتر رضا امیدییگی و زنده‌یاد دکتر سیدمحمد فخرطباطبایی شرکت تولید و فرآوری گیاهان دارویی زردبند را تأسیس نمود و تا به امروز به عنوان مدیرعامل و موسس این شرکت فعالیت می‌نماید.

وی از سال ۱۳۷۳ فعالیت کشت و صنعت شرکت را در روستای نره‌گاه شهرستان یاسوج متمرکز کرد و واحد صنعتی شرکت نیز از سال ۱۳۷۶ در همان روستا فعال شد. همچنین از سال ۱۳۷۸ واحد صنعتی شرکت لابراتوارهای داروهای گیاهی طبیعت زنده

در کنار کارخانه زردبند فعالیت خود را آغاز نمود. در حال حاضر در این دو مجموعه بالغ بر ۱۲۰۰ نفر بطور مستقیم و بیش از ۲۰۰۰ نفر بصورت غیرمستقیم اشتغال دارند. امروزه شرکت دارویی زردبند و شرکت لابراتوارهای داروهای گیاهی طبیعت زنده به عنوان شرکت‌های دانش‌بنیان شناخته شده‌اند و محصولات تولیدی آن‌ها نه تنها در بازار داخل از محبوبیت ملی برخوردارند بلکه در صادرات به سایر کشورها نیز پیشتاز می‌باشند.

در خصوص حضور در مجامع و فعالیت‌های اجتماعی، ایشان عضو هیئت مدیره انجمن تولیدکنندگان داروها و فرآورده‌های گیاهان دارویی از بدو تأسیس تاکنون، عضو شبکه‌ی ملی پژوهش و فناوری گیاهان دارویی به عنوان مدیر کارگروه صنعت و اقتصاد از سال ۱۳۹۱، عضو هیئت مدیره‌ی اتحادیه صادرکنندگان گیاهان دارویی و فرآورده‌های غذایی ایران از سال ۱۳۹۳، نایب رئیس هیئت مدیره‌ی شرکت لابراتوارهای داروهای گیاهی طبیعت زنده از سال ۱۳۹۳ و عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یاسوج از سال ۱۳۹۳ می‌باشد.

تاکنون از ایشان ۲۲ مقاله در رابطه با خواص گیاهان دارویی در نشریه آینده روشن منتشر شده است. همچنین تدریس کارگاه تعیین اولویتهای گیاهان دارویی در مرکز

تحقیقات گیاهان دارویی دانشگاه شاهد در سال ۱۳۸۷ و داوری مقالات دومین کنگره‌ی ملی گیاهان دارویی در سال ۱۳۹۲ بر عهده‌ی ایشان بوده است.

از دیگر فعالیت‌های ایشان عضویت در کارگروه تدوین استانداردها در گیاهان دارویی و فرآورده‌های با منشاء گیاهی از سال ۱۳۹۱، عضویت در کارگروه تدوین استاندارد ملی عصاره‌ی گلایکولی رازیانه‌ی تلخ سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، عضویت در ستاد کشوری گیاهان دارویی و طبّ ایرانی تا سال ۱۳۸۸ و مشارکت در هم‌اندیشی تخصصی ارزیابی و بازرنگری اسناد ملی توسعه‌ی فناوریهای راهبردی کشور در سال ۱۳۸۸ را می‌توان نام برد.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

((ارج نامه))

جناب آقای و حید کرجی

عرضه‌ی خدمت به همین اسلامی، عرصه‌ای بس وسیع و گسترده است که زمینه‌های مختلف و متنوعی را شامل می‌شود. شناخت این حوزه‌های خدمتی از فعالیت‌های علمی و فزاینده‌ی گرفته تا خدمات فن‌آوران و عمرانی، علاوه بر دانشی بالا و مبتنی‌والا، عشق و علاقه‌ای وافر به مردم و کشور را می‌طلبد تا ارائه‌ی فردی و خرد جمعی از قوه به فعل تبدیل شود و خدمتی درخور تحسین و تجید آفریده شود. از جمله‌ی این فعالیت‌ها باید به حوزه‌ی کارآفرینی و ایجاد بستر مناسب در تبدیل دانش به ثروت اشاره کرد. در همین راستا اقدامات سیاستی جنابعالی در تولید داروهای گیاهی و فرآورده‌های مرتبط در استان کمکیلیو و بویراحد ستودنی و تحسین‌برانگیز است. زنجیره‌ی علم‌آموزی در حوزه‌ی گیاهان دارویی، شناخت منطقه و قابلیت‌های آن و تبدیل دانش‌های علمی به محصولی قابل‌ارز و پس‌معرفی و عرضه‌ی مناسب محصول به بازارهای داخلی و خارجی، هم‌رسان از تلاش‌های بی‌شائبه‌ی شما در سال‌های متوالی دارد. جادار و نخبگان و استعدادهای برتر استان ضمن شناخت بیشتر از فعالیت‌های تخصصی و علمی شما در حوزه گیاهان دارویی از تالیف و تدریس و تحقیق تا تولید محصول و صادرات آن به داخل و خارج کشور، الگو گرفته و به سایر حوزه‌ها تعمیم دهند. اینجانب نیز ضمن قدردانی از زحمات بی‌دریغ جنابعالی لوح «ارج نامه» حاضر را تقدیم کرده و توفیقات روزافزون شما را از درگاه ایزد متان خواستارم.

دکتر محمود سعادت فومنی

قائم مقام رئیس بنیاد ملی نخبگان

«نکوداشت آقای وحید گرجی به روایت تصویر»

سخنرانی و خیر مقدم دکتر آکوانی در آغاز مراسم

سخنرانی مهندس کیانی پور

سخنرانی دکتر گوهرگانی

سخنرانی دکتر عریان

حاضرین در مراسم

سخنرانی دکتر شاهرضایی

سخنرانی دکتر جعفری

سخنرانی آقای گرجی در پایان مراسم

هدا لوح آرچ نامه به آقای وحید گرجی

اهدای هدایا به آقای گرجی

«یادداشت»

بنیاد ملی کتابخانه و اسناد
بنیاد نخبگان استان قمیلویه و پورا احمد